

השוואה הזמנית בצמודים

מניחים, כי ראשי האוצר רצו להגן על בעלי ההון השחור המושקע בבורסה. רי לאור מה שקורה כיום במכס, נראה הרי הור זה הגיוני למדי.

מכל מקום, המפולת בצמודים מביאה את האוצר לידי שינוי מהלכיו, דבר ש יביא לעליית שערים בצמודים. אם להר סיף לכך את האינפלציה הצפויה השנה, של 40%, הרי שהשקעה בצמודים היא כיום הטובה ביותר בישראל.

כדבר הזה לא היה: בתחילת ינואר הנפיק, "בנק ישראל" סידרה חדשה של איגרות מילווה-פיתוח בערך של 100 מיליון לירות. בדרך-כלל, תעודות אלו נמכרות תוך שעות או ימים ספורים. הפעם — עד כה — נמכרו תעודות בסכום של 200 אלף לירות בלבד.

עובדה נוספת: מאז הוחל במדיניות החדשה של האוצר כלפי שוק ההון, הוציא, "בנק ישראל" 200 מיליון לירות לתמיכה בשערי הצמודים.

עובדה נוספת: מאז הוחל במדיניות זו, שונו גם תנאי הפקדות הכספים ב- קופות-הגמל, ועתה מותר להוציא כסף מחשבונות-החסכון אחרי 15 שנה, במקום אחרי 10 שנים בלבד קודם-לכן. התוצאה: לא נפתחו חשבונות חדשים, לא זרמו כספים לתוכניות-החסכון של ה- בנקים, ואלה חדלו להשקיע כספים ב- צמודים.

הסיכום: האוצר ו, "בנק ישראל" הפ- סידו — במשירין ובעקיפין — כחצי מיליארד לירות תוך שבועות ספורים, בגלל מדיניות חלמאית.

אילו רצה האוצר לשים יד על ההון השחור שהושקע בצמודים, היה עליו להפוך מייד את כל הצמודים ממוכ"ז לרשומים על-שם, להטיל חובת רישום המוכר. אולם חלמאי האוצר נהגו אחרת. הם הודיעו כי יטילו מס-מחזור על רוכשי צמודים בעתיד, בתוספת הקטנת אחוז ההצמדה של התעודות. כך הטילו בהלה על המשקיעים כולם — בעלי הון שחור והון לבן גסי-יחד — מבלי ששמו ידם אף על לירה שחורה אחת, ותוך מפולת מוחלטת בשוק-ההון.

מעשים אלה נראים הגיוניים רק אם

בנק לנדאו-קמחי פעיל בהברחות מטבע מספרד

הבנק היהודי "לנדאו-קמחי" בציריך תופס מקום נכבד בהברחות מטבע מ- ספרד — כך מגלה השבועון "שפיגל" (19.1.76), בכתבה מקיפה על הברחות מטבע מספרד. בנק זה נוטל עמלה של שישה וחצי אחוזים תמורת הברחת מטבע מספרד, לעומת עמלה של שיבעה אחוזים שנטלים בנקים שווייצים אחרים העוסקים באותו נושא.

הכתבה מספרת, כי נציגי הבנק ממי- רים מטבע ספרדי למטבע זר בקרנות רחוב, בבתי-מלון ובנימלי-התעופה (ב- שיטות של שוחר רחוב לילינבלום). הם ממוים את המטבע הספרדי באחרת בשער השחור, ונוסף לכך גובים עמלה. עיסקי הברחות אלו כה משגשגים, עד שהבנק "לנדאו-קמחי" הבנק מחלקה מיוחדת להברחות מטבע. הקנק הוא בין

הקטנים בציריך, והיקף מאוזן כ-150 מיליון פרנקים שווייצים. הרוח החיה בו הוא רונאלד קמחי, שלו גם כמה השקעות בישראל, והעתיד לבקר בארץ בשבועות הקרובים. מייסד הבנק הוא אביו של רונאלד, ד"ר מקס קמחי שהוא חבר מועצה-המנהלים. בראש מח- לקת הברחות-המטבע עומד רוג'ר הס. אחרי התמוטטות הבנקים היהודיים כמו "קושלנדר-הפנר", "הבנק הבינלאו- מי לאשראי" של טיבור רוזנבוים ו- "בנק רובינוז", עברו ישראלים רבים ל- בנק "לנדאו-קמחי", לדיבריהם כיוון שעובדי הבנק מבינים אידיש ועברית. התמוטטות הבנקים האחרים ופרשת גילוי החשבונות של דויד פלד, טרם הרתיעו אותם מהפקדות בבנקים קטנים של יהודים.

ברק תומך בזכות בעלי- מניות להתנגד למנהלים

אם גם היא לא תתכנס ולא תעשה כך, רשאי כל בעל-מניות של החברה להגיש תביעה כזו.

חוות-דעת זו בדבר זכותו של בעל- מניות לתבוע, כאשר הדיקטטוריון וה- אסיפה הכללית מסרבים לכך, נוגדת לה-

היועץ-המישפטי-לממשלה, פרופסור אהרון ברק, קבע בימים אלה עמדה בעלת חשיבות רבה בהלכה של חוקי- החברות, אם-כי אין לה השלכה מישפ- טית מיידיה. בחוות-הדעת שהגיש ל- רשות-החברות-הממשלתית, אשר בה קבע כי על מנהל, "החברה הממשלתית למדליות" להחזיר את המדליות שקיבל מן החברה, אימץ ברק את עמדתו של עורך-הדין אמנון זכרונ, בתביעה ש- הגיש זה בשם בעל מניות ב, בבנק לפי תוח התעשייה, "שואה במיקרה גם עור- כו הכלכלי של, "העולם הזה."

יועץ ברק מיפנה מפתיע

התביעה ביקשה כי נגיד "בנק ישראל" כיום, משה זכר, יחזיר ל, "בנק לפיתוח התעשייה" את הדירה שקיבל מן הבנק עת פרש מניהולו, והשתמכה על היות התובע בעל-מניות בבנק. התביעה טענה כי הפסיקה הבריטית קובעת, שעל מנהל לים לנהל את החברה לטובת-היא, ואסור להם לעשות משהו שאינו לטובת החברה כולה. כיוון שמתן הדירה לזכר בהחלטת כמה מנהלים אינו לטובת ה- חברה, הרי שעל הבנק לדרוש אותה חזרה.

תביעה זו נדחתה על-ידי בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, שקבע כי אין לתובע מעמד בגלל היותו בעל-מניות קטן בנק. על כך הוגש לבית-המשפט-העליון עיר- עור, העתיד להתברר בקרוב.

בחוות-הדעת של ברק לגבי פרשת ה- מדליות של "החברה הממשלתית למדליות", קובע היועץ-המישפטי-לממ- שלה כי הפסיקה הבריטית האמורה מחייבת מנהלים לפעול לטובת החברה, וכי ברור שהענקת מתנה בשווי כזה למנהל החברה אינה משרתת את האיני- טרסים של החברה. ברק קובע, כי אם לא יבטל הדיקטטוריון את מתן המדליות, יכולה אסיפת בעלי-המניות לעשות זאת.

לחצים לרכישת

מלון "שלום"

חודשו המגעים בין צמרת "קופת-חו- לים" לבעל מלון "שלום", הירושלמי, לעובדיה לוי. לוי תובע תמורת המלון, השווה כיום כ-45 מיליון לירות, סכום של 50 עד 60 מיליון לירות. "קופת- חולים" מצדיקה את הרכישה המתוכ- ננת, בהיעדר בית-הבראה לחבריה ב- ירושלים. אולם מקורות טוענים, כי ה- סיבה היא רצונם של מיפלות העבודה, ובעיקר השר משה ברעס, לעזור ללוי — שנימו עשו בעבר ברעס וסניף מיפלות העבודה בירושלים עיסקי-מימון רבים. מקורות ב, "קופת חולים" טוענים, כי כאשר הקופה תובעת צימצום שירותיה בגלל מחסור בכספים, אין היא יכולה להשקיע כסף ברכישת המלון של לוי. כן טוענים המקורות, כי לא מובנת עמדת, "קופת חולים" כלפי רכישת שטח בבעלותה בשדירות דויד המלך בתל- אביב. השטח בן 6.5 דונם, והוצע עבורו על-ידי חברת "קרת" סכום של 14 מיל- יון לירות. למרות זאת מוצע אותו שטח על-ידי מתווכים, הטוענים כי הם קרובים לאיש-צמרת ב, "קופת-חולים", בסכום קטן יותר, אולם מתנים את המכר ב- תשלום מתחת לשולחן למקורבי איש- הצמרת.

יעקובי מעליל

על ספיר

עוזרו-בעבר של פינחס ספיר מחו בתוקף על דיברי שר-התחבורה גל ליע- קובלי, כאילו ספיר הוא שדחף למיווג בין "אגד" ו, "המקשר". העוזרים טענו, כי הרוח החיה במיווג בין "אגד" הרינו- חי לבין "המקשר" המפסיד היה שר- התחבורה דאז, משה כרמל, ואילו ספיר היה זה שדרש להתנות את המיווג בהפרדה בין "אגד" לנכסיו, שהיו אז מאוחדים, כדי למנוע סיבסוד הנכסים על-ידי "אגד".

האחראי לביצוע החפדה היה משה כרמל, שאומנם עשה זאת אך לא דאג למניעת מה שקרה עד כה: העברת כס- פים מ, "אגד" לחברות-הנכסים בצורה חוקית ורישמית.

יוזמים חברה

לגביית

מס-הכנסה

כמה יזמים יוצאי תנועות קיבוציות, יוזמים הקמת חברה שתעסוק באיסוף מידע על מעלמי מס-הכנסה ומסירתו לאוצר, תמורת התמול המובטח למר- דיעים — בשיעור של 10 אחוזים מה- סכום שייגבה כתוצאה מהמידע. היוזמה באה בעיקבות פשיטת-הרגל של מנגנון גביית המיסים, וקריאתו של העיתונאי אמנון רובינשטיין ב, "הארץ" להלי- חם בעברייני-מס כמו באויבי המדינה.

במרבית הארצות, ובעיקר באמריקה, קיימות חברות הפועלות על בסיס עיס- קי, ומאתרות עברייני-מס עבור שילטר- נות מס-ההכנסה. היוזמים סבורים כי כשם שפשיטת-הרגל של המישטרה הבי- אה לפריחת מישרדי חקירות ושמירה פרטיים, יש לכך מקום גם בתחום מס- הכנסה. בעבר כבר הוקמו חברות, ה- עוסקות בגביית-מיסים עירוניים מחיי- בים שונים.

מדוע

גבוהים

מחירי

התמרוקים?

יבואני "אבון", תמרוקים אמריקאיים יקרים ביותר, טוענים כי המחיר ה- גבוה של מוצריהם נובע מן המיסוי, ולא מריווחיהם. תחשיב שמסרו הראה, כי המרוק מסויים אשר מחירו בארץ-המוצא דולר אחד, נמכר בארץ במחיר של 62 לירות!

החשבון הוא זה שהדולר עבור ה- מוצר עצמו עולה ליבואן, כיום, 7.24 לירות. לכך יש להוסיף מיסוי-יבוא ב- שיעור של 256%, ועוד הוצאות-הובלה ועמלות-מכס בגובה 10% ממחיר המוצר. כאשר יוצא המוצר משער הנמל מחירו איפוא, 29 לירות.

ממה מורכב הפרש שבין מחיר זה למחיר משמלם הצרכן — 62 ל- יות? מן המחיר לצרכן מרוויח בעל-החנות, המוכר, 25% — או 15.5 לירות. ליבואן נתורת 62 לירות, בניכוי 29 לירות ועוד 15.5 לירות או 17.5 ל- יות. לפעמים משלם בעל-החנות במזומן, ומקבל תמורת זאת 3% ממחיר לצר- כן, או 1.86 לירות.

הרווח לפני הוצאות מימון והוצאות כלליות הוא, אם כן, 15.64 לירות או 210% על מחיר המוצר ליבואן. גם זה לא רע.